

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASU RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DÉPUTATU TARYBOS ORGANAS

ZARASAI
1952 m.
gegužės mėn.
28
TREČIADIENIS
Nr.47(719)

Kaina 15 kap.

Teskamba garsiau laisva daina Pradėtas pūdymų arimas

Laisvai ir galingai šiandien skamba kupinos džiaugsmo, meilės didžiajai Tėvynei, brangiajam vadui ir mokytoju draugui Stalinui tarybinių žmonių dainos.

Lietuviai laudis visada mėgo dainas. Tik anksčiau, baudžiavos laikais ir buržuazijos viešpatavimo metais, jos buvo liūdnos, kaip liūdina buvo darbo žmonių dalia. Iš liūdesio ir skausmo tonų prasiverždavo kovingtoni motyvai, kviečiantieji darbo žmones į kovą už laisvę, prieš savo paveržėjus.

Socialistinė santvarka sudarė visus galimumus kilti darbo žmonių materialinei gerovėi, augti jų kultūriniam poreikiams. Pilnu ūgiu išsiplėtė darbo žmogus, nusimetės kapitalo priespaudos pančius. Socializmo šviesa pažadino lietuvių laudį naujam gyvenimui, padarė ji pasituriintį, laimingą. Kitap suskambo liaudis daina.

Nauja daina kolukiniame kaimie igauna vis masiškesnių pobūdžių. Vis daugiau ir daugiau jaunimo buriasi į meno saviveiklos ratelius. Kolūkių meninės saviveiklos jėgomis organizuojamos meninės programos kolūkiečiams.

„Pamiat Lenino“ kolūkio meninės saviveiklos kolektivas keletą kartų surengė kolūkiečiams menines programas. Greta kitų programos numerių savivelklininkai vykusių atlieka liaudies ir tarybinių kompozitorų dainas. Išvystė savo darbą rajono Kultūros namai ir apylinkių klubai - skaityklas.

Šių metų birželio mėn. 22 dieną rajone ivysk Dainų šventė, kurioje pademonstruos savo laimėjimus rajono meno saviveiklos kolektivai. Šioje Dainų šventėje dalyvaujančios saviveiklos kolektivų 400 žmonių choros,

taip pat tautinių šokių kolektivai.

1950 metais ivykusioje apskrities Dainų šventėje dalyvavo tik vidurinių mokyklų ir Kultūros namų chorai bei tautinių šokių rateliai. Iš kolūkių meno saviveiklos kolektivų buvo pasirodyta tik su drama.

Šiais metais rengiamoje Dainų šventėje dalyvaus eilės kolūkių meno saviveiklos rateliai, chorai ir tautinių šokių kolektivai.

Kai kuriuose meno saviveiklos rateliuose Dainų šventei jau pradėta ruoštis. Juozapavos, Stačiūnų ir eilės kitų apylinkių klubų-skaityklų meninės saviveiklos kolektivai pradėjo Dainų šventės repertuaro mokymąsi. Pradėtas pasirengimas Dainų šventei ir kituose meno saviveiklos kolektivuose.

Kovojo už chorų bei tautinių šokių ratelių gausumą, jų meistriškumą, didelių vaidmenų turi suvaldinti kultūros švietimo įstaigų darbuotojai, mokytojai, o taip pat kolūkių komjaunuolių organizacijos. Komjaunuolių turi būti meninės saviveiklos išvystymo iniciatorai, pritraukti kuo daugiau kolūkių jaunimo į chorą ir tautinių šokių ratelius, sekinti, kad Dainų šventės repertuaras būtų reguliarai repetuojamas.

Dainų šventė parodys, kaip kyla darbo žmonių kultūrinis lygis, kokius laimėjimus pasiekė meninės saviveiklos kolektivai.

Meno saviveiklos dalyviai! Pavyzdingai pasirenkimė Dainų šventei. Teskamba garsiau mūsų laisva daina, kūpina dėkingumo bolševikų partijai ir didžiajam Stalinui, kūpina pasirūžimo kovoti už pilną komunizmo pergalę mūsų šalyje.

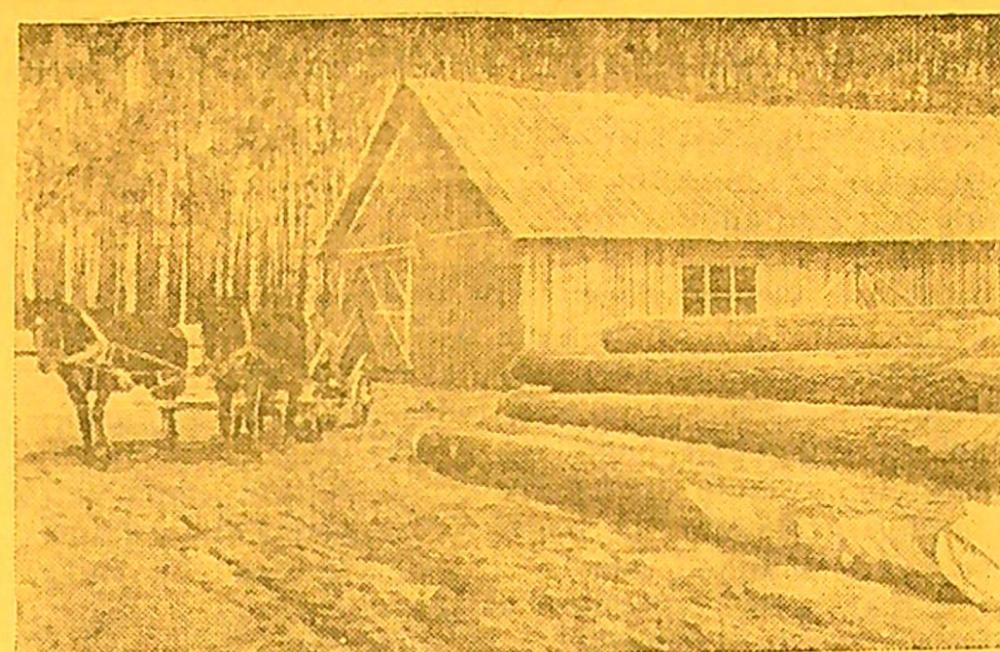
Visi komunizmo statybų užsakymai atliekami pirmą laiko

Dniepropetrovsko srities mašinų gamintojai pirma laiko vykdo didžiųjų komunizmo statybų užsakymus.

Dniepropetrovsko statybinių mašinų gamyklos kolektivas pasiuntė Kuibyševo hidroelektrinės statybai 15 transporteriu, užplanuotu trečiojo ketvirčio pabaigai. Dviem mėnesiais pirma laiko pakrauti 5 pilno apsisukimo galiamieji kranai Kachovkos hidroelektrinės statytojams.

Mašinų gamintojai pagamino didžiosioms statyboms naują 15 metrų transporterio pavyzdį. Jāme yra pakeista pavaros konstrukcija, kas trūgubai pakelia transporterio juostas tvirtumą. Mašinos svoris sumažintas 50 kilogramų, 10 procentų yra padidintas jos darbo naumas. Pirma laiko ivykė „Kuibyševhidrostrojaus“ užsakymą Kaganovičiaus vardo gamyklos staklių gamintojai. (TASS-ELTA).

Tarybų Lietuvoje

Šiaulių srities Pasvalio rajono sustambinto kolūkio „Atžalynas“ kolūkiečiai pastatė kolūkio lentpiūvę. Nuotraukoje: bendras kolūkio lentpiūvės vaizdas. V. Vanagaičio nuotrauka (ELTA).

Pavasario sėjos pirmūnai

KAIŠIADORYS, (ELTA). Rajono kolūkiai ivykė grūdinių bei ankštinių kultūrų sėjos planą. Priešakinės „Tiesos“, „Pergalės“ ir „Tėvynės“ žemės ūkio artelės pilnutinai baigė pavasario sėjų. Ypatingai dėdelius laimėjimus pasiekė „Tiesos“ žemės ūkio artelė. Cia visos kultūros pasėtos gerai paruoštoje (ELTA).

Sėjos pirmūnai—srities Garbės lentoje

ŠIAULIAI, (ELTA). LKP(b) srities komitetas ir srities Darbo žmonių depuatai tarybos komitetas įsteigė srities Garbės lento. Joje bus įrašomi kolūkiai, tarybiniai ūkiai, mašinų-traktorių stotys ir rajonai, kurie baigė grūdinių ir techninių kultūrų sėjų trumpais terminais ir aukštų agrotechninių lygiu.

Šiandien pirmasis i srities Garbės lento buvo įrašytas Siaulių rajono „Raudonos vė-

liavos“ kolūkis. Grūdinių kultūrų sėja čia atlikta gerai patreštoje iš rudens suartoje dirvoje veislėmis sėklomis. Žymi grūdinių kultūrų dalis pasėta siauraeiliu ir kryžminiu būdais, kartu išberiant granuliotas trąšas.

I srities Garbės lento įrašyti ir Šiaulių rajono „Tarybinio artojo“ bei Šeduvo rajono „Naujosios sodybos“ kolūkiai.

(ELTA).

PRANEŠIMAS

apie pavasario sėjos eigą rajono kolūkuose 1952 m. gegužės mėn. 27 d.

Užimtvieta	Kolūkio pavadinimas	Pasėta procentais					
		Viso kultūru	Linų	Bulvių	Vienm. žolių	Pašar. šakn.	Silosinių kultūru
1.	„30 let komsomola“	137,5	109,0	—	—	66,6	—
2.	Čapajevovo vardo	103,0	102,7	60,0	60,0	—	—
3.	„Bolševikas“	102,6	100,0	62,5	100,0	25,0	80,0
4.	Ždanovo vardo	91,6	100,0	20,0	—	35,7	100,0
5.	Kutuzovo vardo	91,1	77,3	—	13,1	—	—
6.	„Tarybų Lietuva“	87,2	73,7	23,0	16,1	—	—
7.	Petro Cvirkos vardo	87,0	94,3	—	75,0	—	22,2
8.	Julijos Žemaitės vardo	86,5	100,0	—	58,3	8,3	28,5
9.	M. Melnikaitės vardo	86,0	100,0	—	16,6	—	—
10.	„Počiotnyj trud“	85,9	102,0	2,5	—	36,3	—
11.	„Už taiką“	85,4	90,0	—	14,3	14,2	25,0
12.	Stalino vardo	85,3	43,5	14,3	18,5	37,5	—
13.	„Molodaja gvardija“	84,7	103,3	—	33,3	—	—
14.	„Tarybinis artojas“	83,2	102,0	—	26,0	—	22,2
15.	„Novaja žizn“	79,3	95,0	6,6	100,0	25,0	—
16.	„Pamiat Lenino“	79,1	80,0	5,2	—	27,2	66,6
17.	Mičiūrino vardo	76,7	52,3	3,2	16,0	—	—
18.	Kalinino vardo	75,1	103,0	—	25,0	—	—
19.	„Spalis“	75,1	81,5	4,3	5,3	33,3	—
20.	Puškinovo vardo	75,0	100,0	—	7,0	37,5	—
21.	„Pažanga“	73,2	63,3	—	9,7	—	—
22.	„Pirmūnas“	72,1	60,0	—	12,5	—	—
23.	„Ažuolas“	70,5	30,8	—	—	—	—
24.	„Naujas kelias“	70,4	13,5	—	—	14,2	—
25.	„Krasnyj Oktiabr“	69,8	35,7	—	—	30,0	27,3
26.	„Pervoje Maja“	65,7	15,0	—	—	—	—
27.	„Lysenkos vardo	63,6	81,5	—	9,7	20,0	—

RVK Žemės ūkio skyrius

PARTIJOS GYVENIMAS

Partinio-politinis darbas-ūkinių laimėjimų pagrindas

Bolševikų partijos ir Tarybų vyriausybės nuolatinės pagalbos ir kasdieninio rūpinimosi dėka sėkmingai vystosi kolūkių visuomeninis ūkis, kyla kolūkiečių materialinė gerovė. Metai iš metų plečiami pasėlių plotai, kyla laukų derlingumas, auga visuomeninių gyvulių skaičius fermose. Rajono kolūkuose vykdomi dideli statybos darbai. Šiais metais kolūkiečiai geriau pasiruošė pavasario laukų darbams ir labiau organizuotai vykdo sėja.

Kolūkių laimėjimai yra taip pat rezultatas partinio-politinio darbo, dirbamo kolūkių partinės ir komjaunimo organizacijų.

Rajono žemės ūkio darbo žmonės šais metais prisiemė aukštus išpareigojimus keiliant visų žemės ūkio kultūrų derlingumą, vystant visuomeninį gyvulininkystę ir keiliant jos produktyvumą. Kova už šiu išpareigojimų įvykdymą reikalauja tolesnio pirmenybės organizacijų auklėjamojo valdymens pakilimo. Nenuilstamame darbe su žmonėmis, kūrybinės masių iniciatyvos vystyme—naujų pasiekimų laidas.

Bet negalima užmiršti, kad tvirtus laimėjimus galima pasiekti tik derinant ūkinį ir partinį-politinį darbą. Draugas Stalinas moko: „Negalima atskirti politikos nuo ūkio. Mes negalime pasitraukti nuo ūkio lygai taip, kaip negalime pasitraukti nuo politikos. Studijavimo patogumui žmonės paprastai metodologiškai atskiria ūkio klausimus nuo politikos klausimų. Bet tai daroma tik metodologiškai, dirbtinai, tik studijavimo patogumui. Gyvenime, priešingai, praktikoje politika ir ūkis neatskiriami. Jie egzistuoja kartu ir veikia kartu. Ir tas,

P. ARULIENĖ,
LKP(b) rajono komiteto sekretorius
* * *

kuris galvoja mūsų praktiniai me darbe atskirti ūkį nuo politikos, sustiprinti ūkinį darbą politinio darbo sumažinimo kaina, arba, priešingai, sustiprinti politinį darbą ūkinio darbo sumažinimo kaina, — tas neišvengiamai patenka į aklavietę“.

Daugelis mūsų rajono partinės organizacijų, kaip „Bolševikai“, „Pamiat Lenino“, „Počiotnyj trud“ ir kitų kolūkių, tinkamai derinant politinį ir ūkinį darbą pasiekė žymį laimėjimą. Kolūkiai sėkmingai vykdo visus iškeltus jiems uždavinius.

Gi vieno ar kito darbo nusilpnėjimas duoda blogus rezultatus. Pavyzdžiui, „30 let komsomola“ kolūkyje praėjusais metais buvo apleistas politinis darbas. Ir nenuostabu, kad kolūkis buvo atsieliekantis rajone. Visi žemės ūkio darbai buvo vykdomi su dideliu pavėlavimu, silpnai vystési visuomeninis ūkis, buvo grubaus Žemės ūkio artelės išstatų pažeidimo atsitikimų.

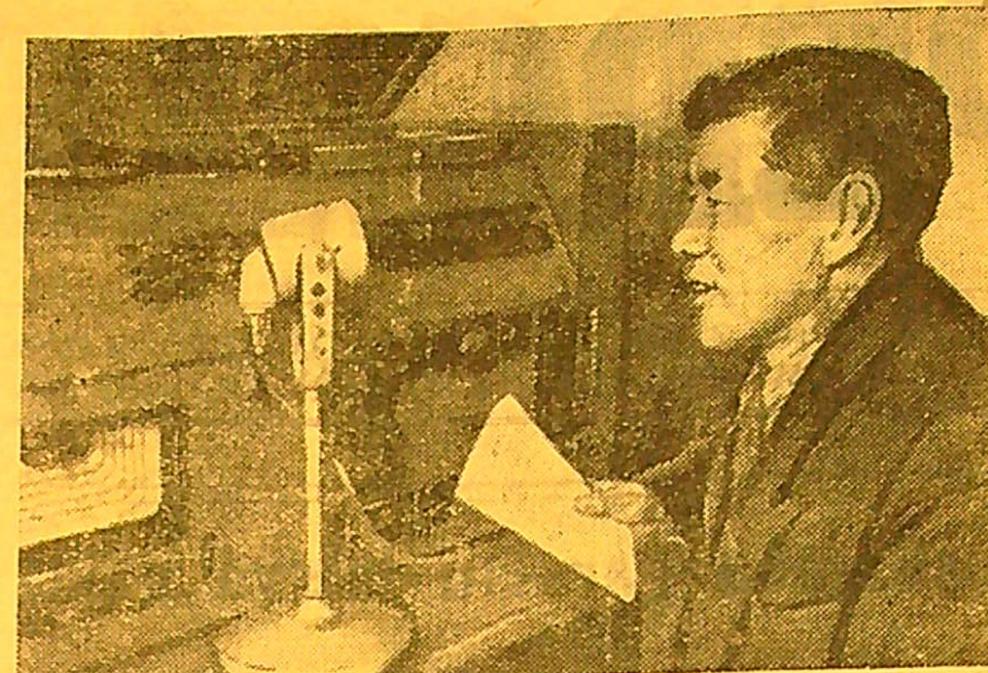
Šiais metais kolūkio agitgrupė (vadovas drg. Maželavičius) dirba dideli politinės masinių darbų kolūkiečių tarpe. Laukininkystės brigadose plačiai išvystytas socialistinis lenktyniavimas, apie kurio eiga nuolat pranešama persienlaikraštį, kovos lapelius, pasikalbėjimuose. Sumanus organizacinis darbas ir nuolat dirbamas politinis darbas padėjo kolūkui pirmam rajone baigti grūdinių ir techninių kultūrų sėją ir vykdyti antplaninę sėją. Tokių pavyzdžių yra daug.

Tačiau negalima sakyti, jog visos partinės organizacijos ir

partinės grupės tinkamai derina partinį-politinį darbą su ūkiniu. Faktai liudija apie tai, kad kai kuriose partinėse organizacijose partinio-politinis darbas apleistas ir, kaip taisylė, čia nėra ir ūkinio laimėjimų. Tokia padėtis, pavyzdžiui, „Pirmuno“ kolūkyje (partorgas drg. Kazakevičius), „Ažuolo“ kolūkyje (partorganizacijos sekretorius drg. Aksutovas). Išitraukęs i pavasario laukų darbus, drg. Kazakevičius visai užmiršo apie politinį darbą kolūkiečių tarpe, nesidomėjo agitatorų darbu. Todėl kolūkyje užsitiese pavasario sėja, pažiedžiamai agrotechnika, kolūkis yra atsilekantis rajone.

Didelę reikšmę sėkmingam įvykdymui išskelty partinės organizacijoms uždaviniai turi tinkamas partinii pajėgų pa-skirstymas. Tačiau pasitaiko dar pas mus, kad dalis komunistų užimta antraeiliuose darbuose. Ypatingai mažai komunistų gyvulininkystės fermose, o tai atneša blogą rezultatą. Čapajev vardo kolūkyje iš 7 komunistų né vienas nedirba fermose, nes meninė saviveikla padeda auklėti darbo žmones komunistine dvasia, ugdyti juose tarybinį patriotizmą.

Visą politinį darbą kolūkuose reikia pakelti į aukštesnį lygį, prieiti iki kiekvieno žmogaus, įkvėpti jį, kad jis sektų priešakinį kaimo žmonių pavyzdžių. Visokeropai remdamos pirmūnį iniciatyvą, partinės organizacijos turi plačiau skleisti jų patyrimą, pasiekti, kad kolūkiai išaugintų gausų derlių visame pasėlių plote. Politinis darbas, keliantis politinį kolūkiečių sąmoningumą, mobilizuojantis juos į kovą už kolūkų visuomeninio turto gausinimą, yra tolesnių ūkinų pasiekimų laidas.

BURIAT-MONGOLIJOS ATSR. Seleginsko aimako Telmano vardo kolūkyje šais metais rekonstruotas radijo mazgas: įrengta nauja galinga aparatura, išplėstas tinklas. Dabar radijas yra ne tik kolūkio uluso centre, bet ir visuose lauko baruose, gyvulininkystės fermose ir brigadose. Nuotraukoje: Telmano vardo kolūkio pirmmininko pavduotojas TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatas T. D. Dauzanovas daro kolūkio radijo mazge pranešimą apie kolūkinės gamybos mechanizavimą.
M. Miniejevo nuotr.

(TASS).

GERAI PASIRUOŠTI

DAINU SVENTEI

simą atkreiptas rimtas dėmesys, kas gali sutrukdyti norinčią pasiruošimo Dainų šventei eigą.

Dainų šventės komisija paruošė dainų ir liaudies šokių repertuarą. Norint gerai jį išmokti, reikia kiekvieną savaitę repetuoti 3–4 kartus. Kai kurie saviveiklos kolektyvai nedelsdamai pradėjo pasiruošimą šventei. Prie Juozapavos apylinkės klubo-skaityklos (vedėja drg. Ivanova) suorganizuotas choras, į kurį įėjina 15 žmonių. 15 žmonių choras suorganizuotas ir prie Stačiūnų apylinkės klubo-skaityklos (vedėjas drg. Isakovas), 20 žmonių choras—prie Lepenkos septynmetės mokyklos.

Kultūros-švietimo įstaigų darbuotojai, agitatoriai privalo vesti aiškinamąjį darbą kolūkiečių tarpe, ištraukti į meninės saviveiklos ratelius kuo daugiau kolūkinio jaunimo. Neturi likti nuošaly nuo pasiruošimo Dainų šventei ir sieninė spauda. Sieninės spaudos skiltynės turi būti iškeliamos geriausieji dainininkai, pasakojama apie Dainų šventę.

Dainų šventės programa šais metais bus atliekama, lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Dainų šventėje dalyvaučia galės tik tie meninės saviveiklos kolektyvai, kurie turi ne mažiau kaip 15 narių, todėl meninės saviveiklos ratelių vadovai turi nedelsiant išspręsti jų pilno su komplektavimo klausimą.

Dainų šventė parodys kaip auga ir vystosi liaudies meninės pajėgos, kaip dirba meninės saviveiklos rateliai. F. Radzivilovas,

RVK Kultūros - švietimo darbo skyriaus vedėjas

Jaunuju komunistų susirinkimas

Gegužės 25 d. LKP(b) rajono komiteto partkabinete patalpose įvyko jaunuju komunistų susirinkimas.

Susirinkusieji išklausė drg. Geimano paskaitą „Didžiosios komunizmo statybos“ ir drg. P. Volkovo pranešimą apie tarptautinę padėtį.

LKP(b) rajono komiteto sekretoriui drg. Bukatui vadovaujant, buvo nagrinėjami VKP(b) įstatai.

Jaunieji komunistai papasakojo, kaip jie kelia savo politinį lygi.

V. Daukša

Trumpa

Ekskursija į Kauną surengė Zarasų I vidurinės mokyklos žemesnių klasių moksleiviai. Pakeliui jie aplankė istorinę vietovę—Anykščius.

Kaune moksleiviai aplankė muziejus, pramonės įmones ir kitas žymesnės vietas: Ekskursija padarė moksleiviams gilų įspūdį.

S. Vaitonis

Pasiruošimą derliaus nėmimui pradėjo Ždanovo varado žemės ūkio artelės kolūkiečiai. Atremontuotos 2

kuliamosios, 4 kertamosios mašinos ir 30 vežimų.

R. Grikevičius

Šių metų gegužės mėn. 26 d. Rajono Kultūros namų kino salėje Klaipėdos dramos teatras pastatė C. Goldoni 3 veiksmų 6 paveikslų komediją „Tikrasis draugas“.

Gausiai atsilankė miesto darbo žmonės ir aplinkinių kolūkių kolūkiečiai į pastatymą.

A. Sinicaitė

Naujos knygos

Nuostatu ir instrukcijų rinkinys. Klubinėms įstaigoms. V., „Sov. Litva“, 1952. 27p. (Kult. - švietimo įstaigų komitetas prie Lietuvos TSR Ministru Tarybos. Resp. metod. kabinetas). 5000 egz. Nemokamai.

ČŽAO ŠU - LI. Permainos Icziažuame. (Apysaka). Vertė A. Dubošaitė. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1952. 219 p. 4000 egz. Rb. 7,00. Ir.

G. KARASLAVOVAS Marti. (Romanas) Vertė J. Sadauskas. V. Valst. grož. lit. I - kla, 1952. 4000 egz. Rb. 7,15. Ir.

V. SLEPOVAS. Sunkus laikai. (Apysaka ir kiti kūriniai). V., Valst. grož. lit. I - kla, 1952. 284 p. 3000 egz. Rb. 8,95. Ir.

V. ŠEKSPYRAS. Daug triukšmo dėl nieko. (5 v. komedija). V. Valst. grož. lit. I - kla, 1952. 151 p. 2000 egz. Rb. 2,70.

Ruošiantis Dainų šventei dideli darbų turi atlikti kultūros-švietimo įstaigų darbuotojai. Klubų - skaityklių vedėjai, Kultūros namų darbuotojai kartu su vidurinių ir septynmečių mokyklų mokytojais privalo užtikrinti, kad kolūkiečiai, ypač jaunimas, gausiai dalyvautų choro, liaudies šokių, orkestro būreliuose.

Dainų šventei aktyviai ruošiasi Zarasų Kultūros namų meninės saviveiklos kolektyvas. Choro prie Kultūros namų dalyvauja 40 žmonių, dažnai vyksta repeticijos. Dirba ir Kultūros namų liaudies šokių rateliai.

Bet dar ne visur į šį kla-

PIRMŪNU TRIBŪNA

Išauginsiu iš kiekvienos motininės kiaulės po 16 paršelių

Rajono žemės ūkio pirmūnu pasitarime mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai įsipareigojo pasiekti šiai metais aukšto visuomeninės gyvulininkystės produktyvumo. Aš, kiaulininkė, įsipareigoju išauginti per metus iš kiekvienos motininės kiaulės ne mažiau 16 paršelių. Mano žodžius pateisina darbas. Man paskirta 12 motininė kiaulių. Visos jos buvo paršingos. 6 kiaulės jau apsišaršavo, iš jų gavau 60 paršelių.

Geriausia iš mano prižiūrimų motininė kiaulių "Korotkouška" per antrą apsišaršinimą davė 13 paršelių, po 9–10 paršelių davė trys jaunos motininės kiaulės. Savo įsipareigojimą—gauti iš 12 motininė kiaulių 192 paršelius—aš ne tik įvykdysiu, bet ir žymiai viršysiu.

Pasiekti aukšto kiaulių produktyvumo be mokslo, be daiko žinojimo neįmanoma. Organizuojant kiaulių priežiūrą, šerimą, planuojant apsišaršavimus, nuolatinę pagalbą man teikia žemės ūkio specialistai. Didelę reikšmę turi motininė kiaulių šerimas. Pagrindinis kiaulių maistas mūsų kolūkyje yra bulvės, pridedant miltų. Be to, motininės kiaulėms mes duodame pleno, išrūgų, primaišant miltų. Aš stengiuos, kad kiekvienu motininė kiaulė pilnai suėstų savo jovalą. Tam reikia tinkamai paruošti pašarus ir tvarkingai juos surerti. Paršingas kiaules mes šerilame 4 kartus į dieną šviežiai paruoštu, būtinai šiltu maistu.

Motininės kiaulės reikalau-

ja ypatingos priežiūros. Kiaulių fermos patalpos šviesios, erdvos, garduose švaru, sausa, šviežias kraikas. Seniau manė, jog kiaulė mėgsta purvus. Tai netiesa. Iš savo patyrimo aš įsitikinau, kad kiaulės, kurios laikomos švariai, duoda didžiausią priaukimą ir aukštesnį produktyvumą. Buvo toks atsitikimas. Dvejų metų motininė kiaulė stovėjo tamsoje, nepritaikytose patalpose, blogai édē, ji labai suliesėjo ir per pirmą apsišaršavimą davė tik 3 paršelius. O kai, zootechnikui patarus, aš perkéliau ją į labiau sutvarkytas patalpas, išprausiau, o paskui kasdien šukuodavau, keisdavau pagal reikala pakratus, kiaulė visai pasikeitė: atsirado apetitas, ji nusipenėjo ir jau per antrą apsišaršavimą davė 10 paršelių.

Didelę reikšmę turi taip pat prieauglio priežiūra. Silpnus arba tuos, kuriems neužtenka motinos spenų, aš papildomai maitinu iš bonkos su žinduku. Taip prižiūrint juos, visi paršellai, kai aš perduodu juos nupenėjimui, siekia 12–14 kg svorio.

"Pergalės" laikraščio skiltynėse aš norėčiau pasidalinti savo darbo patyrimu su kitomis kiaulininkėmis, o taip pat išgirsti iš jų, kaip jos pasieka aukšto visuomeninės gyvulininkystės produktyvumo, prieauglio išsaugojimo, kas yra jų darbe nauja.

M. Morozova,
Stalino vardo kolūkio vyr.
kiaulininkė

Žemės ūkio produktų paruošų pirmūnai

Laiku įvykdty žemės ūkio produktų paruošų planą — svarbi valstybinė užduotis.

Sėkmingai vykdomos pavasarinių kūrėjimo vienos pavasarinių "Molodaja gvardija" ir Marytės Melnikaitės vardo kolūkiuose. Šie kolūkiai gerai organizavo pavasarinių avių kūrīmą ir prieš laiką atskaitė su valstybe vienų paruošomis.

Nerūpestinga pažiūra į paukščių fermą

Paukštininkystė kolūkiuose—viena iš pajamingesnių žemės ūkio šakų. Tačiau "Pažangos" kolūkyje paukščių ferma yra labai apleista. Fermos vedėjas drg. Pošius mažai skiria dėmesio vištadės sutvarkymui, vištų priežiūrai.

Iš inkubatorinės stoties nesenai buvo gauta 800 vi-

Neblogai vykdo savo įsipareigojimus paruošiant šią produkcijos rūšį „Tarybų Lietuvos" ir "Pervoste Maja" kolūkijų kolūkiečiai. Jie laiku atskaitė vienų paruošomis ir stato antplaninę produkciją.

A. Ušinskas,
TSRS Paruošų ministerijos
igaliotinio Zarasų rajonui pagauduotojas

čiukų. Bet drg. Pošius nepasirūpino paruošti jiems patalpų. Jis išdalino juos kolūkiečiams, bet maisto viščiukams nedavė.

Tokia nerūpestinga pažiūra į paukštininkystę negali toliau tapti, nes ji neša kolūkio visuomeninio ūkio vystymui rimtą žalą.

Š. Basys

Statyba „Už taiką“ kolūkyje

Plačiai išvystė visuomeninė pastatų statyba „Už taiką“ kolūkyje. Statybininkų brigada jau perdarė eksplotacijon grūdų sandėlį ir pradėjo statyti kolūkio klubo-skaityklas bei kolūkio valdybos patalpas.

Siai metais statybininkai

įsipareigojo pastatyti taip pat tipinę arklidę ir vištadę. Nusmatyta išvystyti kolūkio gyvenvietės statybą. Matininkai jau paskirstė sklypus. Pirmieji pastatys savo namus naujoje gyvenvietėje kolūkiečiai. P. Amosova, F. Nosariovas ir kt.

D. Fiodorovas

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Laužo darbo drausmė

Nuo ryto iki vakaro Mičiūrino vardo kolūkio laukose pluša kolūkiečiai, stengdamiesi laiku užbaigti pavasario darbus ir padėti pagrindą aukštam derliui. Bet II laukininkystės brigadoje dirbančiųjų tarpe nematyti kolūkiečio P. Trinkūno. Jo nematyti per visą pavasario sėją. Kur gi jis? Gal serga?

Ne, drg. Trinkūnas neserga, jis užimtas kažkokiais reikalių, aišku, ne kolūkio, ir nuolat važinėja į miestą.

— Kodėl kolūkio valdyba nesiima priemonių prieš darbo drausmės laužytojų?— ieisingai piktinasi kolūkiečiai.

J. Kolesnikovas

Blogai atlieka savo pareigas

Dabar, baigiantis pavasario sėjos darbams, rimtas dėmesys turi būti skirtinas žemės ūkio inventoriaus paruošimui derliaus nuémimui per dieną.

Prie "Bolševiko" kolūkio pirmos brigados kalvės guli krūva remontuotino inventoriaus. Kolūkio kalviai F. Cholopovas ir A. Kartašovas rūpinasi daugiau savo pasodybinių sklypų idirbimu, negu žemės ūkio inventoriaus remontu, ir ištisas dienas išbūna namuose. Toks kalvų darbas, aišku, gali atnešti didelę žalą kolūkliui, todėl nedelsiant reikia pradėti remontuoti derliaus nuémimui reikalingą inventorių.

E. Véjetas

Nenukrypstamai vykdyti MTS sutartis su kolūkiais**Be atsakingumo jausmo**

Anksčiai pavasarij i mūsų kolūkij atvyko penktos traktorių brigados du traktoriai. Atmindami MTS direktorius drg. Cacūros pažadą, kad šiai metai traktoriai dirbs be sutrikimų, mes tikėjomės su MTS pagalba sparčiai atlikti pavasario sėjų.

Prasidėjo laukų darbai. Du traktoriai pradėjo pavasarinį arimą, bet jau iš pirmųjų darbo dienų sugedo traktorius „Nati“, sulūžo motoro alkūninis velenas. Tai stambus sugedimas. Pasirodė, kad traktoriaus remontas buvo atliktas nekokybiškai, į motorą pastatytas senas, iš laužo paimtas alkūninis velenas. Po ilgo traktorininkų ir mechanikų taisymo traktorius vėl pradėjo darbą. Bet neilgai teko džiaugtis. Pačiamės darbo įkarštyje traktorius vėl sustojo:

— Kas gi vėl atsitiko?— klausė susirūpinę kolūkiečiai. Pasirodo, dabar motoro guoliai išsiliejo. Taip tėsesi per visą geriausią sėjos laukotarpį. Ne kartą mes signalizavome MTS vadovybei apie mašinų gedimą, apie tai, kad delsiama sėja. MTS vadovybė į tai visai šaltai reagavo. Kartą, pravažiuodamas pro šalį, MTS direktorius drg. Cacūra pasiteivavo, kaip dirba traktoriai, pažadėjo suteikti traktorininkams pagalbą ir sutvarkyti traktorių darbą. Nors laiko jau praėjo nemaža, bet pažadas taip ir liko pažadu, o traktoriai ir toliau stovi.

Traktoriams pradėjus sėti, pasirodė, kad ir sėjamoji netvarkoje, blogai atremontuota. Tikriaus sakant, ji vienai nebuvę remontuota, o tik prieš išleidžiant iš stoties,

kad komisija prilaipintų ją atremontuota, buvo siuptyta žibalu ir nudažyta.

Priimant laukose atlirką darbą traktorininkams buvo nurodyta trūkumai ir agrotechnikos taisyklių pažeidimas, kaip arimą be priešplūgi, reikiama gylis neišlaikymas kultivuojant ir kiti trūkumai. Tačiau šie trūkumai nelikviduojami. Dėl to kaltė krinta traktorinės brigados brigadininkui drg. Juškevičiui ir traktorininkams, kad jie blogai prižiūri inventorių. Sugedus priešplūgiams, nesiimta priemonių įems atremontuoti, neatreguliuoja kultivatorius.

MTS neįvykdė nė pusės darbų kurie buvo numatyti sutartyje. Per visą pavasario darbų laikotarpį traktoriais buvo užarta ir suakėta 25 ha, sudiskuota ir sukultivuota 150 ha, pasėta sėjamaja 18 ha, tuo tarpu pagal sutartį MTS turėjo suartti ir sudiskuoti 80 ha, sukultivuoti 100 ha ir pasėti 30 ha.

Nepatenkinamas darbų vykdymas iš MTS pusės sustrukė sėjų, ir jie yra neleistinai uždelsta. Tuo pačiu sužlugdytas ir įsipareigojimo įvykdymas.

MTS vadovybė turi pažusti atsakingumą už sutartinių įsipareigojimų vykdymą. Ji turi suteikti mūsų kolūkui rimtą pagalbą užbaigiant pavasario sėjų ir pūdymų paruošimo darbuose.

J. Kazakevičius,
„Naujo kello“ kolūkio valdybos pirmmininkas

T. Semionovas,
kolūkio revizijos komisijos pirmmininkas

Zarasų MTS blogai vykdo savo įsipareigojimus

Didelius įsipareigojimus kolūkij atžvilgiu prisiemė Zarasų MTS vadovai pavasario pradžioje. Bet jų veiksmai neatitinka duotojo žodžio. Sutartys, sudarytos su kolūkiais dėl pavasario arimo, kultivavimo ir eilinės sėjos, nevykdomos.

Kame glūdi tokio gėdingo atsilikimo priežastis? Priežastis yra ta, kad MTS vadovai pasirodė nedžiaugsmingi. Sałyginio traktoriaus vidutinis paros išdirbis buvo vos 2,1 hektaro minkšto arimo. Didelius įmašinių dalis išėjo iš rikiuotės. Karščiausiu pavasario sėjos laukotarpiu dėl techninių sugedimų traktoriai prastovėjo daugiau kaip 1000 valandų.

Bogas mašinų darbas aiškinamas ir tuo, jog traktorių nėra išvystyti kolūkijos tarpe pašlijo darbo drausmė. Daugelis jų pažedžia technikines traktorių priežiūros taisykles.

Dėl to buvo daug guolių išširpimo atsitikimų. Vyriausias ir zoniniai mechanikai nesugebėjo padaryti tvarkos traktoriene brigadose. Ne padėjo jiems šiuo reikalui MTS direktorius, nei politikų.

Paskutinėmis dienomis MTS susumavo traktorių išdirbio rezultatus. Rezultatai pasirodė nedžiaugsmingi. Sałyginio traktoriaus vidutinis paros išdirbis buvo vos 2,1 hektaro minkšto arimo.

Ar ši padėtis sukėlė stoties vadovams nerimą? Ne. Mašinos ir toliau dirba blomai. Nejaudami kontrolės, mechanizatorių nekovoja už nustatytų išdirbio normų įvykdymą. Traktorių brigados negirdėti agitatorų balso.

Dideli uždaviniai uždėti MTS agronomams. Jų pareiga—kovoti už griežčiausią dirvų apdirbimo agrotechnikos vykdymą, už eilinės ir kryžminės sėjos įdiegimą į kolūkinius laukus. Tuo, kad eilinė sėja veikia derlingumo pakilimą, įsitikino visi kolūkiečiai. Štai kodėl sudarant su-

tartis daugelio kolūkių vadovai reikalavo iš MTS kuo daugiau pasėti eiliniu ir kryžminiu būdu; MTS vadovai sutiko su tuo.

Tikrumoje išėjo visai kitaip. Pavyzdžiu, Stalino vardo kolūkyje reikėjo grūdinėti kultūrų pasėti sėjamosioms 200 ha. Įsipareigojimo MTS neįvykdė net ir pusės. Taip pat buvo ir eilėje kitų kolūkių. Trys linų sėjamosioms iš tikrujų nepaleistos į darbą.

Vyrausias agronomas drg. Apetas ir stoties direktorius drg. Cacūra ramiai žiūri į tai, kad kolūkiečiai priversti sėti linus rankiniu būdu. Taikosi jie ir su tuo, kad atskiri traktorininkai, kai kur Kurasinas, Snedkovas, grubiai pažeidžia agrotechniką; blogai įsėja sėklas, sekliai aria.

Apie šią netvarką žinoma Zarasų rajono vadovams, bet jie taikostosi su blogu MTS darbu, nereikalauja iš direktoriaus ir politikų viršininko rimtų trūkumų likvidavimo.

Z. Čuvakova
(„Sovietskaja Litva“)

Pasikalbėjimai gamtos mokslo temomis

Žmogaus atsiradimas

Žinoma, kad religija atsirado pirmynkščiais laikais dėl neapšvesto tamšaus žmonių juos apsupančios gamtos vaizdavimosi. Nenuostabu, kad religija niekad negali būti su taikoma su mokslu. Ryškų religinių prasimanyms ir mokslo išvadų priešingumo pavyzdži duoda klausimo apie žmogaus kilmę nagrinėjimas.

Kokių tik pasakų neišgavodavo šiam tikslui religijos kūrėjai ir tarnai. Seniausiuose pasakojimuose buvo aiškinama, kad pirmieji žmonės išsirito iš kiaušinio, padėto kažkokio keisto paukščio, arba iškritę iš ménulio, arba iškirsti dievo iš akmens... Ypač plačiai paplitę legendos apie tai, kad dievas sutvėrės žmogų iš molio. Senovės egiptiečiai tvirtino, kad pirmajį žmogų dievas Chnumas nulipdės iš molio su puodžiaus ratu. Biblioje, senovės izraelitų (žydų) šventojoje knygoje, pasakojama, kaip dievas Jagve nulipdės iš dulkių pirmąjį žmogų—Adomą, kuriam įkvėpė „gyvają dvasią“. Vėliau biblija šventa pradėjo laikytis ir krikščionys.

Mokslas visai panelgiai šiuos prasimanyms. Jis sukaupė daug medžiagos, kuri įrodo, kad žmonių giminė nebuvo dieviškos jėgos sukurti. Žmogus atsirado ne pagal stebuklingo tvėrimo akta, bet susiformavo gamtiniai būdu per daugelį šimtų tūkstančių metų laipsniško vystymosi proceso. Kas buvo žmogaus pirmtakai, ir kokia priežastis privertė juos išsvystyti iš šiuolaikiinių žmones?

Žmogaus giminystė su beždžionėmis

Mokslas nenuginčiamais faktais įrodo, kad žmogaus protėviai buvo didžiosios beždžionės, giminings taip vadinančiomis žmoginėmis beždžionėmis. Būtų, aišku, labai didelė klaida manyti, kad žmogaus protėviai buvo beždžionės, panašios į tas, kurios dabar gyvena Pietvakarių Azijoje (gibonai ir orangutangai) arba Afrikoje (gorilos ir šimpanzės). Ne vienas mokslininkas tokia pažiūra nesivadovauja. Visos išvardintos beždžionės yra viškai pasikeitetainiai tos protėvių grupės, iš kurios savo laiku išsvystė ir pats žmogus. Pačių seniausijų žmonių ir dabartinių beždžionių protėvių vystymosi linijos išskyrė prieš keletą milijonų metų.

Apie žmogaus gimininguą su beždžionėmis liudija daugelis vienodų bruožų jų kūno sandaroje.

Paimkime, pavyzdžiui, beždžionės leteną su jos penkiais pirštais, iš kurių pats trumpiausias, pirmas, prie pastatomas kitieis. Kiekvienas, kam tenka matyti ją,

Prof. J. ROGINSKIS

buvo nustebintas beždžionės priešakinį galūnį ir žmogaus rankų panašumu. Žmoginių beždžionės smegenys turi daug vingių; jų gerklų kremzlės, raiščiai ir raumenys panašūs į žmogaus. Tą pat galima sakyti ir apie krūminę dantų vainikelių struktūrą, ausų kaušelių formą ir t. t. Šis panašumas apima taip pat ir kūno funkcijas. 32 dantys beždžionės burnoje (pas žmogų jų irgi 32) prasikala beveik tokia pat tvarka, kaip ir pas žmogų. Orangutangų nėštumas trunka 9 mėnesius, šimpanzui—nedaug mažiau. Puikus akademiko Ivano Petrovičiaus Pavlovo ir jo mokinį bandymai parodė, kad savo supratngumu šimpanzė toli pralenkia visus gyvulius, tame skaičiuje ir ištikimiausią žmogaus bičiulių—šunį. Buvo, pavyzdžiui, parodyta, kad be jokios dresiruotės (t. y. be jokio mokymo) šimpanzė pati prieina prie to, kad pripila iš bako į puodus vandens ir užgesina juo ugnį, kuri užkerta kelią prie maisto.

Kaip vyko palaipsniškas žmogaus išsvystymas

Tačiau, nežiūrint esamo panašumo, tarp žmogaus ir bet kurios beždžionės yra ištisa bedugnė.

Beždžionė, kaip ir kiekvienas gyvulys, tik naikina gamtos produktus arba, geriausiu atveju, kaupia juos. Vien tik žmogus gamina varotojamus produktus ir darbo įrankius, kurių pagalba jis vykdo savo darbo veiklą. Žmogaus kūno struktūra prietaikyta darbui. Žmogaus darbas pagrįstas tikslu ir priemonių tikslui pasiekti supratimui. Jis absolūčiai svetimas ir neprieinamas visiems gyvuliams, jų tarpe ir beždžionėms. Nenutūkstamai surištos su galvojimu kalbos pas gyvulius visai nėra. Tuo tarpu mokslas turi dabar nesugriaunamų įrodymų, kad vienos būdingos žmogaus savybės, kuriomis jis skiriasi nuo gyvulų, formavosi išsvystymo procese. Savo veikale „Darbo vaidmuo beždžionės sužmogėjimo procese“ F. Engelsas ryškiai pavaizdavo mūsų tolimo protėvio palaipsnišką perėjimą nuo gyvenimo ant medžių prie gyvenimo ant žemės. Engelsas parodė, kaip su laiku žmogus pradėjo vaikščioti dvemis kojomis, atspalaidavo rankos, prasidėjo šiurkščių akmens įrankių gamyba užmuštų gyvulų mėsai supiaustyti, kaip susitelkė pirmieji gamybinių medžiotojų kolektyvai. Žmonės visuomet gyveno grupėmis. Gyvendami pavieniui, jie neišvengiamai žūtų nelygioje

kovoje su stambiais grobuonimis. Engelsas parodė kaip, „besiformuojančių žmonės priėjo prie to, kad jiems atsirado poreikis kažką sakyti vienas kitam“. Darbo proceso iškilo artikuliota kalba.

Mokslininkų žinioje yra gausiai medžiagos, igalinčios aiškiai išsivaizduoti, kaip vyko žmogaus evoliucija (palaipsniškas vystymasis).

Giliai žemėje, kartu su seniai išmirusių gyvulių kaulais, buvo rasti senovinių žmonių kaulai. Šiu žmonių kiaušo, veido, dantų struktūroje buvo daugiau bruožų, primenančių beždžionės, negu šiuolaikiui žmones.

1891 metais Javos saloje buvo rastos liekanos pitekanthropo („beždžionžmogio“), būtybės, tarpinės savo kiaušo struktūra tarp žmogaus ir beždžionės. Jis gyveno apie milijoną metų atgal.

Vienas iš įdomiausių tokios rūšies radinių yra apie 40 beždžionžmogio—sinantropo individų liekanos, rastos Kinijoje urvu senuose sluoksniuose 1927—1937 m. m. Nedidelė kiaušo smegenų dėžės apimtis (bet vis dėltu žymiai didesnė, negu pas žmogines beždžionės), nuotaki kaktą, stambūs antakių kaulai, išsiikišusio priešakinio smakro nebuvimus ir kiti sinantropo bruožai ryškiai liudija apie tolimą žmogaus išsvystymo pakopą. Rasti urve akmens įrankiai labai šiurkštūs.

Tačiau sinantropai jau mokejo naudotis ugnimi—pelėnų ir anglų sluoksnis urve vietomis siekia 7 metrus. Ten taip pat rasti jų užmuštų gyvulių kaulai. Dabar rasta daug pirminių žmonių kaulų, kurių dalis yra ankstyvesnė už sinantropus, o kita dalis — vėlyvesnė. Yra jų ir TSRS teritorijoje—Kiik-Kobo urve Kryme ir Tešik-Tašo urve Uzbekistane. Minėtose vietose rasti kaulai ir įrankiai vadinamų neandertaliečių—pitekanthropų ir sinantropų ainių. Neandertaliečiai turėjo daugiau beždžioniškų bruožų kaip šiuolaikiniai žmonės, tačiau jų smegenys buvo jau daug stambesni ir geriau išsvystė negu sinantropų, o įrankiai—žymiai geriau apdirbtai.

Teorija apie žmogaus kilmę iš gyvulų pirmakų galutinai įrodыта.

Mūsų šalies darbo žmonės, komunizmo statytojai, turi būti laisvi nuo religinių pietarų, turi turėti teisingą moksliską supratimą apie gamtą, apie žmogų, apie jo kilmę. Reikia nuolat atminti Lenino ir Stalino nurodymus apie tai, kad praeities liekanų išgyvendinimas iš darbo žmonių sąmonės yra neatiskiamas nuo kovos už komunizmo pastatymą.

MŪSU RAJONE

VAKARAS KOLŪKIEČIAMS

Sekmadienį, gegužės 25 dieną, Baibių pradinėje mokykloje įvyko viešas vakaras. Pradžioje buvo perskaityta paskaita tema: „Ostrovsks liepsningas tarybinės Tėvynės patriotas“. Po to dramos būrelis pastatė Kravčenkos vienaveiksmę pjesę „Karšta diena“.

! vakarą gausiai atsilaikė „Pažangos“ ir kaimyninių kolūkių kolūkiečiai.

L. Eitminavičiūtė

NEAKIVAIZDINĘ LSD „SPARTAKAS“ SPARTAKIADA

Gegužės 25 dieną, sekundinių, Zarasų stadione įvyko LSD „Spartakas“ neakivaizdinė spartakiada.

Šioje spartakiadoje dalyvavo stipriausieji LSD „Spartako“ sportininkai. Gerų rezultatų pasiekė jaunieji sportininkai L. Doviakauskas, M. Kurakinė, K. Pučinskas ir kt. Pavyzdžiu, L. Doviakauskas 500 gramų granatą numetė 52 metrus ir viršijo III-jo jaunių atskyrio normą. Šuolyje į tolį jis nušoko 5 m ir 30 cm ir 1000 m perbėgo per 3 min. 18 sek.

Neblogai pasirodė sportininkas Talutis, numesdamas granatą 49,5 m ir viršijo III-ji jaunių atskyrij.

200 m bėgime pirmą vietą užėmė jaunas sportininkas M. Kurakinė, įveikęs distanciją per 25,13

sek. 1000 m. bėgime antrą vietą užėmė K. Pučinskas (3 min. 35 sek.). H. Dūdėnas

KALININO VARDO KOLŪKYJE

Gausiai susirinko ši sekundinių Karveliškių apylinkės klubų skaityklų kolūkiečiai iš Kalinino vardo žemės ūkio artelės. Jie sudideliu susidomėjimu išklausė klubo-skaityklos vedėjo dr. Ovciničovo pranešimą apie dainų šventę. Po to įvyko meninės saviveiklos koncertas ir mainsis pasilinksminimas.

P. Janaudis

SPORTO ŠVENTĖ MOKYKLOJE

Gegužės 24 ir 25 dienomis įvyko Zarasų pirmos vidurinės mokyklos sporto šventę. Daugiau 70 mokyklos sportininkų išsirikiavo mokyklos aikštėje.

Mokyklos direktorius dr. Volkovas karštai pasveikino sportininkus.

Kiekvienais metais kyla sporto meistriškumas mokykloje. Šiai metai 4 mokyklos mokiniai visas junginėse moksleivių varžybose gavo pirmą visasajunginį atskyrij, 7 mokiniai—antrą ir apie 70 mokiniai—trečią visasajunginį atskyrij.

B. Putrimas,
P. Janaudis,
I-os vid. mokyklos IX-b klasės mokiniai

Pelenai—vertinė traša

Mūsų dirvoms daugiausia naudojamos fosforo ir kalio trašos. Jas galima pavaduoti pigiai ir vertinė vietinė traša—pelenais. Pelenai turi didelius fosforo ir kalio kiekius. Panaudojant pelenus zuperio vietoje, jų norma padidinama 6 kartus, o kalio vietoje—4 kartus, ir derlius gaunamas nė kiek ne mažesnis, kaip trečiant minėtomis mineralinėmis trašomis. Be to, pelenuose yra ir kalcio, kuris labai naudingas gerinant rūgščių dirvų struktūrą. Tinka pelenai ne tik dirvoms, bet ir pievoms.

Norint, kad pelenai išlai-

agr. V. Gruslytė

REDAKTORIUS L. RUDAŠEVSKIS

Priimama prenumerata rajoniniam laikraščiui

„Pergalė“

nuo 1952 metų birželio mėn.

Laikraštis išeina 3 kartus į savaitę:
trečadieniais,
penktadieniais
ir sekundinių.

Prenumeratos kaina:

6 mėn.—11,70 rb.

3 mėn.—5,85 rb.

1 mėn.—1,95 rb.

Prenumerata priima visi ryšiai ir „Sajunginės Spudos“ skyriai, agentūros, visuomeniniai spaudos platinėjai, kolūkių laiškanešliai bei apylinkių Tarybų sekretoriai.